

Hostinsara

Ängsstarr
Carex hostiana

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 521/2021)

Ahvenanmaalla rauhoitettu ja erityisesti suojeltava (ÅFS 3/2002)

Luonnehdinta

Hostinsara on 15–50 cm korkea, löyhästi mätästävä tai yksiversoinen sarakasvi. Sen litteät lehdet ovat vaalean- tai harmahtavanvihreät, vartta lyhyemmät ja noin 2–5 mm leveät. Alimman tähkän tukilehti on kapea, tähkäänsä pitempi. Selväperäisiä hedetähkiä on yksi, munanmuotoisia emitähkiä 1–3. Tähkäsuomut ovat ruskeat, odattomat, suipot ja leveästi kalvolaitaiset. Siirottavat pullakot ovat munanmuotoiset, pitkäsuippuiset ja selväsuoniset. Niiden suora ja pitkä suuota on syvään lovikärkinen. Hostinsara muistuttaa välisaraa (*C. distans*), jolla pullakon suuota on kuitenkin lyhyt ja tähkäsuomut otapäiset.

Elinympäristö ja levinneisyys

Hostinsara on kalkinvaatija, joka kasvaa lettosoililla, kosteilla niityillä ja joskus merenrannoilla. Suomessa hostinsara esiintyy etupäässä Ahvenanmaalla. Manner-Suomesta tunnetaan yksi esiintymä lettosuolta Hankoniemellä.

Nykytila ja uhkatekijät

Monet hostinsaran kasvupaikoista ovat jääneet rakentamisen alle ja kasvupaikkoja on tuhoutunut myös, kun niitä on raivattu pelloiksi ja ojitettu. Perinteisen karjatalouden loppumisesta aiheutunut perinnebiotooppien umpeenkasvu on myös vähentänyt lajille sopivia elinympäristöjä. Hostinsara vaikuttaa niukentuneen niityillä enemmän kuin soilla. Ojitusten kasvupaikkoja kuivattavat vaikutukset ovat nykyään lajin ensisijainen uhka, mutta myös elinympäristöjen umpeenkasvu uhkaa yli puolta kasvupaikoista. Vaarana on myös riskeytyminen lähilajien kanssa. Suurin osa hostinsaran tunnetuista kasvupaikoista on suojelematta, Manner-Suomen ainoa kasvupaikka on suojeltu.

Hoitosuositukset

Erityisesti suojeltavan hostinsaran kasvupaikka turvataan jättämällä se lähiympäristöineen ojitusten ulkopuolelle. Isoilla luonnontilaisilla letoilla hostinsara ei vaadi hoitotoimenpiteitä, mutta pienillä soilla, rannoilla ja niityillä kasvi hyötyy etenkin niitosta, mutta myös laidunnuksesta.

Lähteet

- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.). 1998. Retkeilykasvio. 4. uudistettu painos. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo, Helsinki. 656 s.
- Pykälä, J. 1997. Hostinsara – Ängsstarr. Teoksessa Rytteri, T. & Kettunen, T. (toim.). Uhanalaiset kasvimme. Suomen ympäristökeskus ja Kirjayhtymä Oy, Helsinki. S. 99.
- Uusitalo, A. 2007. Kylien kaunokit, soiden sarat. Keski-Suomen uhanalaiset kasvit. Keski-Suomen ympäristökeskus, Jyväskylä. 202 s.

Kuva: Anna Uusitalo